

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 16.10.2026

Sayı: 768

10/4753

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Hâkim ve savcı adaylığına kabul süreçlerinde, özellikle mülakat aşamasında liyakat, şeffaflık ve fırsat eşitliği ilkelerinden sapıldığına ilişkin iddiaların; Ankara 2 No'lu Barosu Başkanı'nın Adalet Bakanlığı tarafından kendilerine "ayrıcalık tanındığı" ve iki yıllık dönemde 70 baro üyesi avukatın hâkim ve savcı yapılmasında "referans" olunduğu yönündeki açıklamalarının; mülakat kurullarının oluşumu, işleyişi ve denetimine ilişkin eksikliklerin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince bir Meclis araştırması açılmasını saygılarımızla arz ederiz.

Hakan Şeref OLGUN

Afyonkarahisar Milletvekili

GEREKÇE

Yargı, devletin meşruiyetinin ve toplumsal barışın teminatıdır. Yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız mahkemelerce kullanılacağını öngören Anayasa'nın 9'uncu maddesi ile mahkemelerin bağımsızlığını ve hâkimlik teminatını düzenleyen 138 ve 139'uncu maddeleri, ancak yargı mensuplarının göreve kabul sürecinin her türlü dış etkiden arındırılmış olmasıyla anlam kazanır. Bir hâkimin bağımsızlığı kürsüye oturduğu gün değil, o kürsüye hangi yoldan geldiğinin belirlendiği gün başlar.

Ankara 2 No'lu Barosu Başkanı'nın kamuoyuna yansıyan açıklamasında, yaklaşık iki yıllık görev döneminde 70 baro üyesi avukatın hâkim ve savcı yapılmasında "referans" olduğu, bu amaçla bakanlıklarla görüşüldüğü ve Bakanlık tarafından Baro'ya "ayrıcalık tanındığı" ifade edilmiştir. Bu beyan, bir meslek kuruluşunun yargıya personel kazandırma sürecinde yasal dayanağı bulunmayan bir aracı rolü üstlendiğinin bizzat o kuruluşun başkanı tarafından ikrarı niteliğindedir. 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 76'ncı maddesinde barolara tanınan görevler arasında hâkim ve savcı adaylarına referans olmak yer almamaktadır. Kanunda yeri olmayan bir "ayrıcalığın" idare tarafından tanınması, hukuk devleti ilkesiyle bağdaşmaz.

Anayasa'nın 70'inci maddesi, kamu hizmetine girmede görevin gerektirdiği niteliklerden başka hiçbir ayırım gözetilemeyeceğini; 10'uncu maddesi ise devlet organlarının ve idare makamlarının bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun hareket etmek zorunda olduğunu hükme bağlamaktadır. Referansı bulunan adayla bulunmayan aday arasında, hangi baroya kayıtlı olduğuna göre farklılaşan bir muamelenin varlığı; bu anayasal güvencelerin açık ihlalidir. Yazılı sınavda başarılı olduğu hâlde mülakatta gerekçesiz biçimde elenen binlerce gencimizin adalete olan inancını sarsan bu tablo, sessiz kalınabilecek bir mesele değildir.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, Sözleşme'nin 6'ncı maddesi kapsamında bir mahkemenin bağımsızlığını değerlendirirken üyelerinin atanma usulünü temel ölçütlerden biri olarak kabul etmektedir. Mahkeme, Büyük Daire'nin Guðmundur Andri Ástráðsson/Ízlanda (2020) kararında, hâkim atama sürecindeki ağır usulsüzlüklerin "kanunla kurulmuş mahkeme" güvencesini doğrudan ihlal edebileceğini ortaya koymuştur. Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi'nin CM/Rec(2010)12 sayılı Tavsiye Kararı ve Avrupa Hâkimler Danışma Konseyi'nin 1 No'lu Görüşü de hâkimlerin seçiminin önceden belirlenmiş objektif kriterlere ve liyakate dayanması gerektiğini açıkça vurgulamaktadır.

Yakın tarihimiz, yargıya referans, tavsiye ve kayırma mekanizmaları üzerinden gerçekleştirilen sızmaların devletimize ve milletimize ne denli ağır bedeller ödettiğini acı biçimde göstermiştir. Bu tecrübeye rağmen, hâkim ve savcı alımında belirleyici hâle gelen mülakat aşamasının kayıt altına alınmaması, puanlama gerekçelerinin adaylarla paylaşılmaması ve kurulların denetime kapalı yapısı, aynı risklerin farklı biçimlerde yeniden üretilmesine zemin hazırlamaktadır. Bir baro başkanının "ayrıcalık" ifadesini kamuoyu önünde rahatlıkla kullanabilmesi, sorunun münferit olmadığını ve sistemik bir boyut taşıdığını düşündürmektedir.

Bu nedenlerle;

* Hâkim ve savcı adaylığına kabul süreçlerinde yazılı sınav ve mülakat sonuçlarının karşılaştırmalı analizinin yapılması,

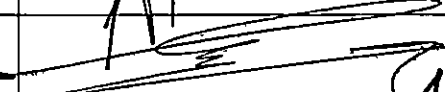
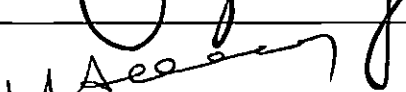
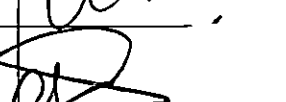
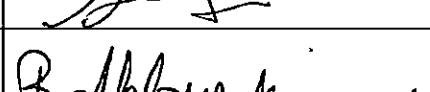
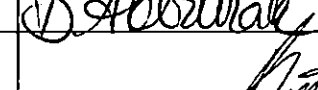
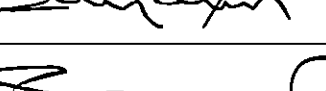
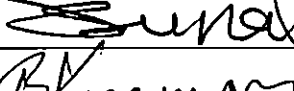
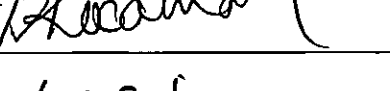
* Ankara 2 No'lu Barosu Başkanı'nın açıklamalarında sözü edilen görüşmelerin ve tanındığı ileri sürülen "ayrıcalığın" mahiyetinin, muhataplarının ve hukuki dayanağının ortaya çıkarılması,

* Atanan adayların kayıtlı oldukları barolara ve diğer bağlantılarına göre dağılımında olağan dışı yoğunlaşmaların bulunup bulunmadığının tespit edilmesi,

* Mülakat kurullarının oluşumu, üye seçimi, puanlama kriterleri ve itiraz mekanizmalarının şeffaflık ve denetlenebilirlik bakımından incelenmesi,

* Mülakatların ses ve görüntü kaydına alınması, puanlama gerekçelerinin adaylara bildirilmesi ve yazılı sınav başarısının esas alınması gibi yasal düzenleme ihtiyaçlarının belirlenmesi

amacıyla bir Meclis araştırması açılması zaruret arz etmektedir.

İSİM SOYİSİM	BÖLGE	İMZA
Ayyüce Türkeş TAŞ	ADANA	
Turan YALDIR	AKSARAY	
Ahmet Eşref FAKIBABA	ANKARA	
Yüksel ARSLAN	ANKARA	
Burak DALGIN	BALIKESİR	
Hasan TOKTAŞ	BURSA	
Yüksel Selçuk TÜRKOĞLU	BURSA	
Yasin ÖZTÜRK	DENİZLİ	
Mehmet AKALIN	EDİRNE	
Adnan Şefik ÇİRKİN	HATAY	
Burak AKBURAK	İSTANBUL	
S. Buğra KAVUNCU	İSTANBUL	
Hüsmen KIRKPINAR	İZMİR	
Şenol SUNAT	MANİSA	
Burhanettin KOCAMAZ	MERSİN	
Metin ERGUN	MUĞLA	
Selcan TAŞÇI	TEKİRDAĞ	
Yavuz AYDIN	TRABZON	
Lütfullah KAYALAR	YOZGAT	